

IT-moraali

En malta olla palaamatta tähän atk-aikamme työmoraaliin, koska sen seuraamukset ja ongelmat kaatuvat syliin lähes päivittäin aiheuttaen enemmän tuskaa kuin ns. ihan oikeat työt. Onhan atk olevinaan "vain" väline, jota ilman ei kuitenkaan enää mitään näytetä saavan aikaiseksi.

Ensin tämä ikuisuusongelma siitä, että kun tilataan jokin uusi atk-ohjelma tai -sovellus, niin ei se kyllä koskaan, ei siis *koskaan*, valmistu sovitusajassa ja toimi kunnolla pitkään aikaan sen jälkeenkään. Tämä sama asia toistuu vuodesta toiseen, kukaan ei tunnu oppivan mistään mitään. Aina tulee uusia tuoreita voimia, jotka ovat niin hysteerisen jääräpäisiä, että seinää päin on pakko painaa täysillä maksoi mitä maksoi. Viimeisen viidentoista vuoden kuluessa en ole törmännyt kuin pariin toimisto- ja laskujenkäsittelyjärjestelmään, joiden käyttöönotto on mennyt jotakuinkin suunnitellulla tavalla ja jotka ovat toimineetkin sitten kohtuullisesti.

Kiistämätön tosiasia on tietysti sekin, että maamme maanmittausalan markkinat ovat olemattomia ja kun paikkatietoympäristöön nykyisin vielä haluaa todella merkittäviä lisähyötyjä, alkavat toteutettavat sovellutukset olla jo vaikeita, mitä lisää se, että substanssiosaaminen ja atk-osaaminen eivät tahdo helposti yhtyä ainakaan samassa henkilössä. Tämä osaamisen puute sitten tuntuu olevan se erinomaisen ongelmallinen asia, jonka harva suostuu tunnustamaan. Eniten hyötyä tuottavat tietojenkäsittelyosiot on jo pääosin toteutettu. Nyt investoidaan yhä suurempia summia yhä pienempiin hyötyihin. Mutta eteenpäin on vain kova halu, *tietysti!*

Tällaisen suuren kunnan asioita ajassa päännii myös se, että samasta asiasta

saa maksaa usein moninkertaisen hinnan pienempään yhteisöön verrattuna. Taustallahan on uskomus, että suurella kunnalla on aina atk-ohjelman käyttöä ja tapahtumia asukaslukunsa suhteessa enemmän. Joskus on, mutta usein ei. Jotain atk-ohjelmakokonaisuutta saattaa suuressa kunnassa käyttää pari henkilöä ja pienessä yksi, silti lisenssien hinnoittelueron on n-kertainen. Eräiden ohjelmien lisenssien osalta on siksi maksettu hinta lisenssi lisenssiltä, koska ns. kuntalisenssin hinta on aivan älytön. No, kysymyshän on perimmältään kaupankäynnistä, jossa myyjä yrittää saada niin kovan hinnan kuin pystyy, kunnes ajautuu itse suohon kun ostaja vaihtaa kauppakumppania.

Tästä onneksi hieman laantuneesta IT-huumasta ja siihen liittyvästä pikavoittojen maailmasta on pitkä matka tähän kestävien paikkatietosovellutusten pysyvään ja stabiiliin maailmaan. Paikkatietoympäristöissä ei helposti todellisia pikavoittoja ole saatavissa, vaikka tälläkin alueella liikkuu paljon väkeä, jolla on kova tarve painella liehuvin lipuin milloin minkäkin huumen mukana. Onhan se niin hienoa ja trendikästä. Mikäs siinä, hurahaneitahan meistä aina joku tulee olemaan, ehkä pitääkin olla. Ikävää vain, että moni näistä imaisee ihan asiallisiakin ihmisiä mukaansa ja draama on valmis alkamaan. Paikkatietojärjestelmien kehittäminen ja toteuttaminen on kestävyyslaji ja järjestelmien elinkaaren tulee olla pitkä.

Kun ohjelmat sitten on saatu jotenkuten tuotantoon, alkaa ns. ylläpitovaihe ja -maksut. Näillä maksuilla näytetään paikkaavan investointivaiheen tappioita, koska ylläpitomaksuilla tunnutaan usein saatavan vain ns. valohoitoa ohjelmille.

Palataanpas tähän moraaliin. Suomalaisen olen kuullut niin kauan kuin

minussa on henki pihissyt kehuvan työnsä hyvää ja korkeaa laatua. Kotimaista pitää suosia, vaikka se on kalliimpaa, koska se on niin korkeatasoista. Suomalainen on muutoinkin hyvä, tunnollinen ja luotettava tekijä. Suomalaiseen voi luottaa. Hyvä, tämähän on hienoa! Sitten ovat vähitellen tulleet mukaan nämä IT-maailman suomalaiset. Missäs nyt sitten mennään? Olen antanut kertoa itselleni, että tietävästi erään suuren pohjoismaisen IT-yhtiön konsultti olisi sanonut, että kun atk-ohjelma on valmis, niin ei sen tarvitsekaan toimia! Niin että tähän on tultu.

Poikkeako IT-maailman ihmisten moraali muiden moraalista, vai luisumeko kaikki tulevan tietoyhteiskunnan helppoheikeiksi?

Jürgen Gronfors
 jurgen.gronfors@hel.fi